

ด่วนมาก

ที่ นศ ๐๐๒๓.๔/ว ๕๕๖๓

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางปฏิบัติว่าด้วยการออกใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง

เรียน นายอำเภอ และนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง (เว้นองค์การบริหารส่วนจังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๑๐๒ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราชได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า กรมกิจการเด็กและเยาวชน โดยคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก ได้มีการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง สภาพปัญหาหอพักที่ไม่สามารถขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักอันเนื่องมาจากกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายการผังเมือง และมีมติให้แจ้งแนวทางปฏิบัติในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จังหวัดนครศรีธรรมราชพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านหอพักขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามระเบียบกฎหมาย จึงขอส่งแนวทางปฏิบัติว่าด้วยการออกใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง เพื่อให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป สำหรับอำเภอให้กำกับดูแลและติดตามการปฏิบัติงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้การปฏิบัติงานด้านหอพักให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรเกียรติ รักพานิชมณี)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร ๐ - ๗๕๓๕ - ๖๑๔๔ ต่อ ๑๙

๔ ๖๐.๖๖
๑๑ ม.ค. ๒๕๖๒

๑๑๓

๗๕๑

๑๑ ม.ค. ๒๕๖๒

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๑๐๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ที่ปรึกษาฝ่ายบริหาร
เลขที่ ๔๙๘/๑
วันที่ ๑๑ ม.ค. ๒๕๖๒

๑๐ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางปฏิบัติว่าด้วยการออกใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมกิจการเด็กและเยาวชน ด่วนมาก ที่ พม ๐๓๐๔/๑๔๖๔๕ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑

ด้วยกรมกิจการเด็กและเยาวชนแจ้งว่า คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักได้มีการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง สภาพปัญหาหอพักที่ไม่สามารถขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก อันเนื่องมาจากกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายการผังเมือง และมีมติให้แจ้งแนวทางปฏิบัติ ในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง ให้คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักจังหวัดทราบ รวมทั้งแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอให้จังหวัดแจ้งเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่ถือปฏิบัติต่อไป สำหรับจังหวัดชลบุรีให้แจ้งเมืองพัทยาด้วย อนึ่ง หากมีข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับแนวทาง ปฏิบัติดังกล่าว โปรดสอบถามรายละเอียดได้ที่กรมกิจการเด็กและเยาวชน ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ ส่งเสริมกิจการหอพัก โทร. ๐-๒๖๕๑-๖๔๕๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติธร ยิ้มละมัย)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๖

ผู้ประสานงาน นายพิมมนต์ อรัญกุล

โทร. ๐๘๗ - ๑๐๘๓๖๒๔

ด่วนมาก

ที่ พม ๐๓๐๔/ ๑๕๖๕๕

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

เลขรับ.....๕๑๖๔

วันที่ ๒๕ ธ.ค. ๒๕๖๑

เวลา.....๒๐.๑๖ น.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เลขรับ.....๖๙๗๘๔

วันที่ 25 ธ.ค. 2561

คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก

กรมกิจการเด็กและเยาวชน

๖๑๘/๑ ถนนนิคมมักกะสัน

เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติว่าด้วยการออกใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

ด้วยคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก ได้มีการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่องสภาพปัญหาหอพักที่ไม่สามารถขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก อันเนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายการผังเมือง และมีมติให้แจ้งคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักจังหวัด เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง ดังนี้

๑. กฎกระทรวงการขอใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก พ.ศ.๒๕๖๐ กำหนดให้ ส่วนที่ ๑ การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานที่ศึกษา ข้อ ๒ (๑) สถานศึกษาของรัฐ (จ) และ (๒) สถานศึกษาเอกชน (ณ) และ ส่วนที่ ๒ การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชน ข้อ ๔ (๑) จะต้องมีการขอรับใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งก่อสร้างหรือดัดแปลงเพื่อใช้เป็นหอพักตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือใบรับรองการตรวจสอบสภาพอาคารว่า มีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย เพื่อใช้เป็นหอพักโดยผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น แล้วแต่กรณี

๒. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ มีผลบังคับใช้เต็มรูปแบบในทุกพื้นที่ ในปี ๒๕๖๑ ดังนั้น จึงส่งผลกระทบต่อการใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ในการนี้อาคารที่จะใช้เป็นหอพักตามกฎหมายควบคุมอาคารแบ่งเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๒.๑ การขออนุญาตก่อสร้างอาคารใหม่ต้องยื่นคำขออนุญาตโดยใช้แบบ ข. ๑ ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น และหากอาคารไม่ขัดต่อกฎหมายควบคุมอาคาร จึงออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารตามแบบ ข. ๑ และหากหอพักเป็นอาคารขนาดใหญ่ตามนิยามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารเป็นอาคารควบคุมการใช้ ซึ่งก่อนเปิดใช้อาคารจะต้องได้รับใบรับรองการก่อสร้างอาคาร ข. ๒ ก่อน >

๒.๒ กรณีอาคารที่ก่อสร้างก่อนกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองใช้บังคับไม่จำเป็นต้องตรวจใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร แต่จะต้องยื่นหนังสือรับรองการตรวจสอบสภาพอาคารว่า มีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัยเพื่อใช้เป็นหอพัก โดยผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมว่าด้วยการนั้น แล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของนายทะเบียน

/ กรมกิจการ ...

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒

เลขรับ.....๕๔๗

วันที่ ๒๕ ธ.ค. ๒๕๖๑

กรมกิจการเด็กและเยาวชน ในฐานะฝ่ายเลขานุการขอความร่วมมือท่านแจ้งมติการประชุม
คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ ให้คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักจังหวัดทราบและ
แจ้งเวียนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมคิด สมศรี)

อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน

กรรมการและเลขานุการ

กองคุ้มครองเด็กและเยาวชน

โทร. ๐ ๒๖๕๑ ๖๙๕๙

โทรสาร ๐ ๒๖๕๑ ๖๘๖๑

นางสาวสมศรี

นาง

๖๕๖.๑. ๕๑

รายงานการประชุม
คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

วันพุธที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑ เวลา ๑๔.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมสำนักงานปลัดกระทรวง ๑ ชั้น ๘ อาคารกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

ผู้มาประชุม

๑. พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์ ประธานกรรมการ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒. นายปรเมธี วิมลศิริ รองประธานกรรมการ
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๓. ปลัดกระทรวงการคลัง กรรมการ
(นายชุมพล สุวรรณกิจบริหาร ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายภาษี
สำนักนโยบายภาษี สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง แทน)
๔. ปลัดกระทรวงมหาดไทย กรรมการ
(นายสุรเกียรติ์ ฐิตะฐาน ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แทน)
๕. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรรมการ
(นายธนู ขวัญเดช ผู้อำนวยการสำนักนิติการ สำนักนิติการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แทน)
๖. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการ
(นายธีร ภัวณันท์ ผู้อำนวยการศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน แทน)
๗. เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา กรรมการ
(นายบรรลือ วิเศษอนุพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา แทน)
๘. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรรมการ
(นางอรรณา สุขกล้า นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
ศูนย์พัฒนา ส่งเสริม ประสานงานกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แทน)
๙. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ กรรมการ
(พันตำรวจโท ชยเดช ไชยฤทธิ์ รองผู้บังคับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี กองบัญชาการตำรวจนครบาล แทน)
๑๐. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรรมการ
(นายสุวิชา เพ็งไพบุลย์ รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น แทน)
๑๑. นายศุภชัย สติรศิลป์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๒. นายสุวินัย วัดธรรม กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๑๓. นางคณิงจันทร์ หิรัญญลาวัลย์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
 ๑๔. นายวิทัศน์ เตชะบุญ กรรมการและเลขานุการ
 อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน
 ๑๕. นางสาวอรพินท์ ศักดิ์เอี่ยม ผู้ช่วยเลขานุการ
 ผู้อำนวยการกองคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมกิจการเด็กและเยาวชน
 ๑๖. นายพงศ์เทพ พนากุลวิจิตร ผู้ช่วยเลขานุการ
 ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย กรมกิจการเด็กและเยาวชน

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พลเอก ธนา วิทวิโรจน์ เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
 ๒. ผศ.ปริญญ์ เทวานฤมิตรกุล รองอธิบดีฝ่ายความยั่งยืนและบริหารศูนย์รังสิต
 ๓. นายสินธุ์ บุญสิทธิ์ ผู้อำนวยการสำนักควบคุมและตรวจสอบอาคาร กรมโยธาธิการและผังเมือง
 ๔. นางสาวคณิสร์ บุญพูนเลิศ พนักงานนิติกร สำนักงานควบคุมและตรวจสอบอาคาร กรมโยธาธิการและผังเมือง
 ๖. นางสาวอภิรตี ประเสริฐฤทธิ ผู้อำนวยการนิติการ สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจ
 ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 ๗. นางจิตรลดา ถนอมศักดิ์ รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร
 ๘. นายพินมณฑ์ อรัญพูล นิติกรชำนาญการ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 ๙. นายถนอมศักดิ์ คล้ายเผ่าพงษ์ เจ้าหน้าที่ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 ๑๐. นายชัยสิทธิ์ บุญยเนตร เศรษฐกรชำนาญการ กระทรวงการคลัง
 ๑๑. นายแอลัม ทองเกลลา ผู้อำนวยการกลุ่มประชาสัมพันธ์
 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
 ๑๓. เจ้าหน้าที่กรมกิจการเด็กและเยาวชน จำนวน ๖ คน

เริ่มประชุม เวลา ๑๔.๐๐ น.

พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประธานกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก ได้กล่าวเปิดการประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระดังต่อไปนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานหรือเลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า การประชุมในวันนี้เป็นการประชุมครั้งที่ ๒ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีวาระสำคัญในการพิจารณา คือ ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา เรื่อง แนวทางการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนหน่วยงานให้ข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้

- ๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปริญญ์ เทวานฤมิตรกุล รองอธิการบดีฝ่ายความยั่งยืนและบริหารศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๒) นายสินธิ์ บุญสิทธิ์ ผู้อำนวยการสำนักควบคุมและตรวจสอบอาคาร และนางสาว คันสนีย์ บุญพูนเลิศ พนักงานนิติกร กรมโยธาธิการและผังเมือง

๓) นางจิตรลดา ถนอมศักดิ์ รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร

๔) นางสาวอภิรติ ประเสริฐฤทธิ์ ผู้อำนวยการส่วนนิติกร สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มติ ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

กรรมการและเลขานุการฯ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ตามที่ได้มีการประชุม คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมสำนักงาน ปลัดกระทรวง ๑ ชั้น ๘ อาคารกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ นั้น ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งเวียนรายงานการประชุมให้คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักพิจารณาแล้ว ไม่มีคณะกรรมการฯ แก่ไขรายงานการประชุม จึงขอเสนอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมดังกล่าว

มติ ที่ประชุมมีมติรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องเพื่อพิจารณา

แนวทางการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๔

กรรมการและเลขานุการฯ ได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า มติคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของผู้ประกอบกิจการหอพักและผู้เกี่ยวข้องเพื่อรับฟังปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และ กรมกิจการเด็กและเยาวชน ร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จัดเวทีวิพากษ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑) ผู้เข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการติดตามประเมินผลฯ ผู้ประกอบกิจการหอพัก มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เจ้าหน้าที่สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัด เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร และสภา เด็กและเยาวชน รวมทั้งสิ้น ๗๐ คน

๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปริญญา เทวานฤมิตรกุล รองอธิการบดีฝ่ายบริหารและ ความยั่งยืน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้ดำเนินการวิพากษ์ ชี้แจงถึงเจตนารมณ์พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๔ ว่ากฎหมายหอพักมีเจตนารมณ์ที่ดีในการคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ และเนื่องด้วยสถานศึกษา ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐในการจัดที่พักให้แก่ นักเรียนนักศึกษาเหล่านั้น จึงมีหอพักเกิดขึ้นบริเวณ รอบสถานศึกษาจำนวนมาก ทำให้จำเป็นต้องมีการออกกฎหมายหอพักเพื่อจัดระเบียบ โดยกฎหมายฉบับเดิม มีเจตนารมณ์มุ่งใจให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน จึงกำหนดจำนวนผู้พักที่เป็น

นักเรียนนักศึกษาตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป จะต้องมาจดทะเบียนหอพัก ในขณะที่กฎหมายฉบับใหม่มีเจตนารมณ์ให้เป็นหอพักนักเรียนนักศึกษาเท่านั้น จึงกำหนดเกณฑ์วุฒิการศึกษาและเกณฑ์อายุ

๓) จากการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมเวทีวิพากษ์ สรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

๓.๑) การบังคับใช้พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.๒๕๕๘ ยังไม่ครบถ้วน ทั้งในเรื่องการจดทะเบียนใหม่ การต่ออายุใบอนุญาต และการตรวจหอพักที่เน้นการกำกับผู้ประกอบการกิจการที่จดทะเบียนแล้ว โดยขาดการกำกับและดำเนินคดีกับหอพักที่ไม่จดทะเบียนอย่างจริงจังและเท่าเทียม

๓.๒) จำนวนผู้พักลดลง เนื่องจากผู้พักปัจจุบันประกอบด้วย นักศึกษาที่กำลังศึกษาไปทำงานไป ศึกษาจบแล้วและอยู่ระหว่างการรอศึกษาต่อ ศึกษาจบแล้วอยู่ระหว่างการหางานทำ ทำงานแล้ว ดังนั้น หากให้เลือกที่จะอยู่ในระบบ อาจทำให้หอพักมีห้องว่างกว่าครึ่งเพราะมีคนทำงานอาศัยรวมอยู่ด้วย หรือถ้าออกจากระบบไปเลยและให้รับแค่คนทำงานก็ไม่มีใครมาเช่า เนื่องจากสถานที่ตั้งไม่ได้อยู่ในพื้นที่ที่มีบริษัทตั้งอยู่

๓.๓) โครงสร้างหอพักไม่เป็นไปตามกฎหมายใหม่ เนื่องจากหอพักที่ตั้งอยู่บริเวณโดยรอบสถานศึกษา มีการประกอบกิจการหอพักเป็นระยะเวลานานและมีการลงทุนจำนวนมาก อาจไม่สามารถปรับปรุงอาคารได้ทันทีตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

๓.๔) การเลือกปฏิบัติระหว่างหอพักสถานศึกษาภาครัฐกับหอพักสถานศึกษาภาคเอกชน โดยหอพักสถานศึกษาภาคเอกชนอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่หอพักสถานศึกษาภาครัฐไม่อยู่ภายใต้กฎหมายฉบับนี้

๓.๕) การออกมาตรการคุ้มครองเด็กนักเรียนนักศึกษาที่ไปอยู่สถานที่พักอาศัยประเภทอื่น เช่น บ้านเช่า อพาร์ทเมนต์ คอนโดมิเนียม โดยพ่อแม่เป็นผู้ทำสัญญาเช่า ซึ่งจะไม่ได้รับการคุ้มครองภายใต้กฎหมายว่าด้วยหอพัก

๓.๖) การจัดทำมาตรฐานหอพักของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ไม่มีการกำหนดเกณฑ์อายุผู้พัก เนื่องจากผู้พักในหอพักอาจมีทั้งนักเรียนระดับปริญญาตรี โท เอก และอาจารย์ก็ได้แต่ยังคงแบ่งประเภทหอพักเป็นหอพักหญิง และหอพักชาย

๓.๗) พ่อแม่หลายรายเลือกให้บุตรพักในหอพักรวม หรือสถานที่พักอาศัยประเภทอื่น เช่น บ้านเช่า อพาร์ทเมนต์ คอนโดมิเนียม เนื่องจากพ่อแม่สามารถมาพักด้วยได้เวลามาเยี่ยม

๓.๘) การกระจายอำนาจการกำกับดูแลผู้ประกอบการหอพักให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจส่งผลให้การกำกับดูแลไม่เป็นไปตามกฎหมาย เนื่องจากการใช้อำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล นายกเทศมนตรีอาจมีการเลือกปฏิบัติกับคนในพื้นที่ที่เป็นผู้ใกล้ชิด หรือมีความเกรงใจ จึงควรให้การกำกับดูแลการประกอบกิจการเป็นอำนาจของหน่วยงานระดับจังหวัด

๔) บทสรุปเวทีวิพากษ์

จากการรับฟังความเห็นของผู้ประกอบการหอพัก เด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล ผู้แทนมหาวิทยาลัยเอกชน ได้รับทราบว่า การประกาศใช้พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘ ฉบับปัจจุบัน มีจุดมุ่งหมายให้หอพักที่มีนักเรียน

นักศึกษาอยู่เพียงหนึ่งคนต้องจดทะเบียนหอพัก หมายถึง หอพักไม่สามารถรับคนทำงานเข้าพักได้ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงเจตนารมณ์ของกฎหมายหอพักฉบับเดิม ทำให้เกิดปัญหาตามมา ดังนี้

๔.๑) หอพักที่จดทะเบียนส่วนใหญ่ที่อยู่รอบสถานศึกษา ซึ่งมีการลงทุนไปแล้ว ผู้พักเป็นทั้งนักเรียนนักศึกษา และคนทำงาน หากให้เลือกที่จะอยู่ในระบบ อาจทำให้หอพักมีห้องว่างกว่าครึ่ง เพราะมีคนทำงานรวมอยู่ด้วย โดยที่ผ่านมา คนทำงานที่อยู่ในหอพักไม่เคยสร้างปัญหาใด ๆ ตรงกันข้ามกลับช่วยเป็นที่ปรึกษาเรื่องการเรียนให้กับนักเรียนนักศึกษาที่อยู่ในหอพักเดียวกัน

๔.๒) จำนวนนักเรียนนักศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่องและลดลงอย่างมาก เนื่องจากสถานการณ์สังคมไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ขณะที่จำนวนการเกิดของเด็กลดลง ทำให้เริ่มส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบกิจการหอพักที่หากรับได้เฉพาะนักเรียน นักศึกษา อนาคตอาจต้องปิดกิจการได้

จากสภาพปัญหาดังกล่าว รัฐจึงควรกำหนดมาตรการการส่งเสริมหอพักเข้าสู่ระบบให้มากที่สุด เพื่อเป็นการคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยที่ประชุมเสนอแนวทางการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.๒๕๕๘ ไว้ ๔ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ คำนิยามผู้พัก และประเภทผู้พัก

แนวทางที่ ๑ คงหลักการปัจจุบัน

- ๑) คุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กำลังศึกษาและอายุไม่เกิน ๒๕ ปี
- ๒) เปลี่ยนชื่อเป็น “พระราชบัญญัติหอพัก สำหรับนักเรียนนักศึกษา พ.ศ.”
- ๓) มีมาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกวดขัน
- ๔) ตรวจสอบกรณีพ่อแม่เป็นผู้ทำสัญญาเช่า แต่ให้ลูกอยู่บ้านเช่า คอนโด อพาร์ทเม้นท์
- ๕) มีมาตรการส่งเสริมผู้ประกอบการ เช่น ค่าสาธารณูปโภค ภาษี ฯลฯ

แนวทางที่ ๒ ปรับปรุงแก้ไข

- ๑) ไม่กำหนดเกณฑ์วุฒิการศึกษาและอายุ
- ๒) กำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติม กรณีผู้พักอายุเกิน ๒๕ ปี หรือเป็นผู้ทำงาน
- ๓) คงแบ่งประเภทหอพักหญิง และหอพักชาย

ประเด็นที่ ๒ การกำกับดูแลหอพักมหาวิทยาลัยของเอกชนและหอพักมหาวิทยาลัยของรัฐ

โดยยึดหลักการปฏิบัติที่เป็นธรรมและเสมอภาค

แนวทางที่ ๑ กำกับทั้งรัฐและเอกชน

- เพิ่มเติมมหาวิทยาลัยของรัฐ มีผลทำให้มหาวิทยาลัยของรัฐ (ต้องดำเนินการให้นักศึกษาที่มีอายุเกิน ๒๕ ปี นักศึกษาที่กำลังศึกษาปริญญาโท หรืออาจารย์มหาวิทยาลัยต้องออกจากหอพัก)

แนวทางที่ ๒ ไม่กำกับทั้งรัฐและเอกชน

- ติดตามมหาวิทยาลัยของเอกชน

ประเด็นที่ ๓ การปรับปรุงคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก

- เพิ่มเดิมองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก ได้แก่ ปลัดกรุงเทพมหานคร

- เพิ่มเติมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก จังหวัดและกรุงเทพมหานคร เช่น ผู้แทนผู้ประกอบการหอพัก /

ประเด็นที่ ๔ การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่

- ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รัฐของหน่วยงานรัฐอื่น หรือ อาจารย์ของสถาบันการศึกษา เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก เพื่อเป็นการกวาดล้าง การประกอบกิจการหอพักได้มากขึ้น

ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เชิญผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์ ปริญญา เทวานฤมิตรกุล รองอธิการบดีฝ่ายความยั่งยืนและบริหารศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มาให้ข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้

๑. เจตนารมณ์พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ เพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ และเนื่องด้วยสถานศึกษาไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐในการจัดที่พักให้นักเรียนนักศึกษา จึงมีหอพักเกิดขึ้นบริเวณรอบสถานศึกษาจำนวนมาก ทำให้จำเป็นต้องมีการออกกฎหมายหอพักเพื่อจัดระเบียบ โดยกฎหมายฉบับเดิมมีเจตนารมณ์มุ่งให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน จึงกำหนดจำนวนผู้พักที่เป็นนักเรียนนักศึกษาตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป จะต้องมาขอใบอนุญาตหอพัก แต่ในขณะที่กฎหมายฉบับใหม่มีเจตนารมณ์ให้เป็นหอพักนักเรียนนักศึกษาเท่านั้น จึงกำหนดเกณฑ์วุฒิการศึกษาและเกณฑ์อายุ

๒. ผู้ประกอบการยินดีที่จะเข้าสู่ระบบและแยกหอหญิง - หอชายอย่างชัดเจน แต่ติดเงื่อนไขคุณสมบัติของผู้พัก ที่กำหนดว่า “ผู้พัก” หมายถึง ผู้ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาในระดับไม่สูงกว่าปริญญาตรี และมีอายุไม่เกินยี่สิบห้าปี เพื่อให้ผู้ประกอบการหอพักสามารถรับผู้พักที่ไม่อยู่ระหว่างการศึกษได้และปฏิบัติตามกฎหมายหอพักอย่างถูกต้อง ควรปรับแก้กฎหมายหอพักในมาตรา ๔

๒.๑ “ผู้พัก” หมายความว่า ผู้ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาในระดับไม่สูงกว่าปริญญาตรีและมีอายุไม่เกินยี่สิบห้าปี ขอแก้ไขเป็น “ผู้พัก” หมายความว่า ผู้ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาและผู้ซึ่งไม่อยู่ในสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด เหตุผลที่ขอแก้ไข เพื่อให้ผู้ประกอบการหอพักสามารถรับผู้พักที่ไม่อยู่ระหว่างการศึกษได้

๒.๒ “สถานศึกษา” หมายความว่า โรงเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย ที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้ ไม่หมายความรวมถึงสถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ขอแก้ไขเป็น “สถานศึกษา” หมายความว่า โรงเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เหตุผลที่ขอแก้ไข เพื่อให้หอพักของสถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้ให้เกิดความยุติธรรม ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติระหว่างหอพักเอกชนกับหอพักของมหาวิทยาลัยของรัฐ

๒.๓ ควรปรับแก้มาตรา ๓๖ “หอพักเอกชน ให้รับผู้พักได้เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ไม่สูงกว่าปริญญาตรี เว้นแต่หอพักเอกชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสถานศึกษาให้รับผู้พักซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาระดับชั้นพื้นฐานได้ด้วย” เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการหอพักได้รับผู้พักซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่อยู่ในระบบการศึกษาได้ แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ที่ประชุมได้อภิปรายให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ควรเพิ่มปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ ในองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ
๒. ควรเพิ่มผู้แทนผู้ประกอบการกิจการหอพักในคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักจังหวัด จำนวนคณะละ ๑ คน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียแสดงความคิดเห็น
๓. ขอให้พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด แต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด จำนวน ๑ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ เพื่อให้การประสานงานการดำเนินงานได้สะดวก รวดเร็ว

มติ

ที่ประชุมมีมติให้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.๒๕๕๘ ดังนี้

๑. มาตรา ๔ แก้ไขนิยามศัพท์ ดังนี้
 - ๑.๑ “ผู้พัก” หมายความว่า ผู้ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาในสถานศึกษาและผู้ซึ่งไม่อยู่ในสถานศึกษา ที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด
 - ๑.๒ “สถานศึกษา” หมายความว่า โรงเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
๒. มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก คือ ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ
๓. มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มเติมองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑ คน คือ ผู้แทนผู้ประกอบการหอพัก
๔. มาตรา ๒๓ ให้เพิ่มเติม ดังนี้
 - ๔.๑ องค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักจังหวัด ผู้แทนผู้ประกอบการหอพัก จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการ
 - ๔.๒ ให้พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด แต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด จำนวน ๑ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
๕. เนื่องจากมีการปรับปรุงนิยามศัพท์คำว่า “ผู้พัก” ในมาตรา ๔ จึงต้องปรับปรุงมาตรา ๓๖ ดังนี้
 - ๕.๑ มาตรา ๓๖ หอพักเอกชนให้รับผู้พักได้เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาในสถานศึกษา และผู้ซึ่งไม่อยู่ในสถานศึกษาต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ระเบียบวาระที่ ๔

เรื่องสืบเนื่องเพื่อทราบ

๔.๑ การสำรวจข้อมูลหอพักที่ได้รับใบอนุญาต และหอพักที่ไม่ได้รับใบอนุญาต

กรรมการและเลขานุการ ได้แจ้งต่อที่ประชุมทราบว่า ตามมติคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เห็นชอบให้แจ้งคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักจังหวัด สำรวจหอพักที่ได้รับใบอนุญาต

และหอพักที่ไม่ได้รับใบอนุญาตอย่างต่อเนื่อง และให้จัดส่งข้อมูลให้กรมกิจการเด็กและเยาวชน เพื่อจัดทำ รายงานสถานการณ์การจดทะเบียนหอพักเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก

ฝ่ายเลขานุการ ได้แจ้งให้สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร และกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น เพื่อแจ้งคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการส่งเสริม กิจการหอพักจังหวัด ในการสำรวจข้อมูลหอพักที่ได้รับใบอนุญาต และหอพักที่ไม่ได้รับใบอนุญาตปีละ ๑ ครั้ง รอบการจัดทำข้อมูล คือ มิถุนายนของปีที่แล้ว ถึงมิถุนายนของปัจจุบัน และให้นำส่งข้อมูลให้กรมกิจการเด็ก และเยาวชนทาง E-mail : Thailand.dorm.dcy@gmail.com และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทาง E-mail : dorm2561@gmail.com ภายในเดือนกรกฎาคมของทุกปี ผลการสำรวจหอพักปรากฏว่า ✓

๑) ข้อมูลหอพัก ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ตามแบบสำรวจหอพักที่ได้รับ ใบอนุญาต และหอพักที่ไม่ได้รับใบอนุญาต ประจำปี ๒๕๖๑ ผลปรากฏว่า มีจังหวัดที่จัดส่งข้อมูลแล้ว จำนวน ๖๗ จังหวัด โดยยังคงเหลืออีก ๘ จังหวัดที่ยังไม่ได้จัดส่งรายงาน ได้แก่ สุโขทัย แพร่ พระนครศรีอยุธยา สมุทรปราการ กาฬสินธุ์หนองบัวลำภู อุดรธานี และสุราษฎร์ธานี ซึ่งกรมกิจการเด็กและเยาวชนได้กำหนด ค่าเป้าหมายจำนวนหอพักที่ได้รับใบอนุญาต ระหว่างปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ไว้ดังนี้ (๑) ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๗,๗๙๔ แห่ง หรือ ร้อยละ ๕๐ (๒) ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๙,๓๕๓ แห่ง หรือ ร้อยละ ๖๐ (๓) ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๒,๔๗๘ แห่ง หรือ ร้อยละ ๘๐ (๔) ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๕,๕๘๘ แห่ง หรือ ร้อยละ ๑๐๐ ผลปรากฏว่าหอพักที่ได้รับอนุญาต จำนวน ๘,๔๕๐ แห่ง จาก ๖๗ จังหวัด และหอพักที่ยังไม่ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๔,๑๙๔ แห่ง ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ (ข้อมูลจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรุงเทพมหานคร)

๒) ข้อมูลหอพักจังหวัดที่มีจำนวนหอพักมากที่สุด ๗ ลำดับแรก จำแนกตามหอพัก ที่ได้รับใบอนุญาต และหอพักที่ไม่ได้รับใบอนุญาต เรียงตามลำดับ ดังนี้

๒.๑) จังหวัดมหาสารคาม : หอพักที่ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๑,๐๘๓ แห่ง และหอพักที่ไม่ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๑๗๘ แห่ง

๒.๒) จังหวัดเชียงใหม่ : หอพักที่ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๒๑๐ แห่ง และหอพักที่ไม่ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๘๕๕ แห่ง

๒.๓) จังหวัดอุบลราชธานี : หอพักที่ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๘๔๖ แห่ง

๒.๔) จังหวัดเชียงราย : หอพักที่ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๖๘๔ แห่ง และหอพักที่ไม่ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๑๔๙ แห่ง

๒.๕) จังหวัดขอนแก่น : หอพักที่ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๗๑๐ แห่ง และหอพักที่ไม่ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๒๒ แห่ง

๒.๖) จังหวัดศรีสะเกษ : หอพักที่ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๑๔๕ แห่ง และหอพักที่ไม่ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๔๔๗ แห่ง

๒.๗) กรุงเทพมหานคร : หอพักที่ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๗๔๑ แห่ง และหอพักที่ไม่ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๖๔ แห่ง

ที่ประชุมได้อภิปรายให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ให้อำนวยความสะดวกกับผู้ประกอบกิจการหอพักที่ได้รับใบอนุญาตหอพัก
ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗

๒. ให้ดำเนินการกับผู้ประกอบกิจการหอพักที่ไม่ขออนุญาตประกอบกิจการ
หอพักตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘

มติ

ที่ประชุมมีมติรับทราบ

๔.๒ การจัดฝึกอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงานหอพัก

ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘

กรรมการและเลขานุการ ได้แจ้งต่อที่ประชุมทราบว่า ตามที่กรมกิจการเด็กและ
เยาวชน ได้มีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล
จำนวน ๓ รุ่น ประกอบด้วย รุ่นที่ ๑ จังหวัดที่มีหอพักมากกว่า ๓๐๐ แห่ง รุ่นที่ ๒ จังหวัดที่มีหอพัก ๒๐๐ - ๓๐๐ แห่ง
และรุ่นที่ ๓ จังหวัดที่มีหอพัก ๒๐๐ แห่งลงมา รวมผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒๕๐ คน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงาน
หอพักในองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล เกิดการรับรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติหอพัก
พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมกิจการเด็กและเยาวชน จึงได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อจัดฝึกอบรมสัณจรให้ความรู้แก่
ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
จังหวัด และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล โดยดำเนินการทั่วประเทศ จำนวน ๗ รุ่น รวมทั้งสิ้น
๖๙๕ คน ในพื้นที่ ดังนี้

๑. ภาคเหนือตอนบน เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน
๑๑๐ คน

๒. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑
จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน ๙๕ คน

๓. ภาคใต้ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๑ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน ๙๐ คน

๔. ภาคเหนือตอนล่าง เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน ๘๓ คน

๕. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ จังหวัด

ขอนแก่น จำนวน ๘๕ คน

๖. ภาคกลาง เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๒๔ คน

๗. กรุงเทพมหานคร (๕๐ เขต) เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ กรุงเทพมหานคร

จำนวน ๑๐๙ คน

มติ

ที่ประชุมมีมติรับทราบ

**๔.๓ การจัดทำ “คู่มือปฏิบัติงานหอพัก การเปรียบเทียบ และการดำเนินคดี
ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘”**

กรรมการและเลขานุการได้แจ้งต่อที่ประชุมทราบว่า ตามที่กรมกิจการเด็กและเยาวชนได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงานหอพักตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘ และได้นำคู่มือดังกล่าวใช้ในการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานหอพักทั่วประเทศ และพบว่าผู้ปฏิบัติงานยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานอีกหลายประการ นั้น กรมกิจการเด็กและเยาวชน ได้มีการรวบรวมข้อคำถามเพื่อใช้ในการปรับปรุงคู่มือปฏิบัติงานหอพัก รวมทั้งเพิ่มเติมแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเปรียบเทียบ และการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักจังหวัด คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกรุงเทพมหานคร นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่ สถานศึกษา ผู้ประกอบกิจการหอพัก มีความเข้าใจในทางเดียวกัน โดยการจัดทำคู่มือฉบับนี้อยู่ภายใต้การดูแลของคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมาย และคาดว่าจะแล้วเสร็จเพื่อนำเสนอคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก ได้พิจารณารับรองภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑

ที่ประชุมได้อภิปรายให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ให้ออกแบบหน้าปกคู่มือฯ ฉบับใหม่ให้มีความแตกต่างจากคู่มือฯ ฉบับเดิม
๒. ให้จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษา หรือสายด่วนให้คำปรึกษาการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘

มติ ที่ประชุมมีมติรับทราบ และให้นำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

**สภาพปัญหาหอพักที่ไม่สามารถขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก
อันเนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายการผังเมือง**

กรรมการและเลขานุการได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า คณะอนุกรรมการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้มีการประชุมร่วมกับคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักจังหวัด ประกอบกับการลงพื้นที่ตรวจสอบหอพัก ระหว่างเดือนมีนาคม - สิงหาคม ๒๕๖๑ ใน ๑๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง อุบลราชธานี สุรินทร์ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง นครสวรรค์ ชอนแก่น มหาสารคาม นครปฐม และกรุงเทพมหานคร พบว่า ยังมีหอพักที่ไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักตามกฎหมายเป็นจำนวนมาก ซึ่งในจำนวนหอพักดังกล่าวเป็นหอพักที่เคยได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แล้วตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ โดยมีสาเหตุที่ต้องแก้ไขปัญหาระงับ คือ

๑. ผลกระทบของกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ซึ่งกฎกระทรวงการอนุญาตประกอบกิจการหอพัก พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต ประกอบกิจการหอพัก การดัดแปลงหอพัก ต้องแนบใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารเพื่อใช้เป็นหอพักตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือใบรับรองการตรวจสอบสภาพอาคารว่ามีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย เพื่อใช้เป็นหอพักโดยผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ผู้ประกอบการหอพักต้องมีการปรับปรุงอาคารให้ถูกต้องเสียก่อนจึงจะมีการออกใบอนุญาต การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอาคารซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาคารที่มีสภาพการใช้งานมาเป็นระยะเวลานาน องค์ประกอบบางอย่างมีข้อจำกัดในการปรับปรุง มีค่าใช้จ่าย และในสภาวะเศรษฐกิจเช่นนี้ ผู้ประกอบการไม่สามารถดำเนินการได้ทันที ส่งผลทำให้มีหอพักไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อาจส่งผลให้เกิดปัญหาสะสมต่อไปเรื่อย ๆ รวมทั้งไม่สะท้อนต่อการคุ้มครองเด็กได้อย่างแท้จริง

๒. บางจังหวัดยังพบสภาพปัญหาที่หอพักอาจตั้งอยู่ในบริเวณที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นสถานที่ประกอบการหอพัก อันเนื่องจากกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดที่ประกาศใช้หลังจากสร้างหอพักแล้ว

เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประกอบการหอพัก และช่วยเหลือให้ผู้ประกอบการหอพักยังสามารถประกอบการหอพักได้อย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องมีมาตรการบางอย่างในการแก้ไขปัญหา ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้เรียนเชิญผู้แทนจากกรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมและตรวจสอบอาคารและผังเมือง ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘

นายสินีห์ บุญสิทธิ์ ผู้อำนวยการสำนักควบคุมและตรวจสอบอาคาร กรมโยธาธิการและผังเมือง ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการควบคุมและตรวจสอบอาคารและผังเมือง ดังนี้

๑) กฎกระทรวงการขออนุญาตประกอบกิจการหอพัก ข้อ ๙ การขออนุญาตประกอบกิจการหอพักจะต้องมีใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารเพื่อใช้เป็นหอพักตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือใบรับรองการตรวจสอบสภาพอาคารว่ามีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัยเพื่อใช้เป็นหอพัก โดยผู้ประกอบการวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น แล้วแต่กรณี ดังนั้น อาคารที่จะใช้เป็นหอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก แบ่งเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑.๑) หอพักที่เข้าข่ายเป็นอาคารควบคุมการใช้ กล่าวคือ หอพักที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลักเดียวกันเกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร หรืออาคารที่มีความสูงตั้งแต่ ๑๕ เมตรขึ้นไป ให้ถือว่าเป็นหอพักขนาดใหญ่ และกฎหมายควบคุมอาคาร (อ.๖) หรือ ต้องเปลี่ยนการใช้อาคารก่อน (อ.๕) ว่ามีการติดตั้งความปลอดภัย มั่นคง แข็งแรง

๑.๒) หอพักที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลักเดียวกันเกิน ๑,๐๐๐ ตารางเมตร แต่ไม่เกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร ถือว่าเป็นหอพักขนาดเล็ก ใช้กฎหมายควบคุมอาคาร (อ.๑) โดยให้ใช้หนังสือรับรองการตรวจสอบสภาพอาคารว่ามีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัยเพื่อใช้เป็นหอพัก โดยผู้ประกอบการวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมว่าด้วยการนั้น แล้วแต่กรณี (เฉพาะผู้ขอใบอนุญาตหอพักตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗) ดังนั้น อาคารเก่าจึงไม่ต้องพิจารณาใบอนุญาตการก่อสร้างอาคาร

๑.๓) มาตรา ๒๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่ดินของหรือผู้ครอบครองที่ดินได้ใช้ประโยชน์ที่ดินมาก่อนที่จะมีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมและจะใช้ประโยชน์ที่ดินเช่นนั้นต่อไปเมื่อมีกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมแล้ว แต่ถ้าคณะกรรมการผังเมืองเห็นว่าการใช้ประโยชน์ที่ดินเช่นนั้นต่อไปเป็นการขัดต่อนโยบายของผังเมืองรวมในสาระสำคัญที่เกี่ยวกับสุขลักษณะ ความปลอดภัยของประชาชนและสวัสดิภาพของสังคม คณะกรรมการผังเมืองมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินจะต้องแก้ไข

เปลี่ยนแปลงหรือระงับการใช้ประโยชน์ที่ดินเช่นนั้นต่อไปภายในระยะเวลาที่เห็นสมควรได้ การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขดังกล่าวให้คำนึงถึงกิจการที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน สภาพของที่ดินและทรัพย์สินอื่นที่เกี่ยวข้องที่ดิน การลงทุน ประโยชน์หรือความเดือดร้อนรำคาญที่ประชาชนได้รับจากกิจการนั้น ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการผังเมืองเชิญเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินมาแสดงข้อเท็จจริงและความคิดเห็นประกอบด้วย

มติ

ที่ประชุมมีมติกำหนดแนวปฏิบัติการนำกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายผังเมือง มาพิจารณาการอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ดังนี้

๑. กฎกระทรวงการขอใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก พ.ศ. ๒๕๖๐ ส่วนที่ ๑ การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานศึกษา ข้อ ๒ (๑) สถานศึกษาของรัฐ (จ) และ (๒) สถานศึกษาเอกชน (ณ) และ ส่วนที่ ๒ การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชน ข้อ ๔ (ฉ) จะต้องมีการขอรับใบอนุญาตหรือใบรับรองการตรวจสอบสภาพอาคารว่า มีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัยเพื่อใช้เป็นหอพักโดยผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น แล้วแต่กรณี

ด้วยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้เต็มรูปแบบในทุกพื้นที่ในปี ๒๕๖๑ ดังนั้น จึงส่งผลกระทบกับการขอใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ในการนี้อาคารที่จะใช้เป็นหอพักตามกฎหมายควบคุมอาคาร แบ่งเป็น ๒ ลักษณะ คือ

(๑) การขอใบอนุญาตก่อสร้างอาคารใหม่ต้องยื่นคำขออนุญาตโดยใช้แบบ ข. ๑ ต่อพนักงานท้องถิ่น และหากอาคารไม่ขัดต่อกฎหมายควบคุมอาคาร จึงออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารตามแบบ อ. ๑ และหากหอพักเป็นอาคารขนาดใหญ่ตามนิยามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ถือเป็นอาคารควบคุมการใช้ ซึ่งก่อนเปิดใช้อาคารจะต้องได้รับใบรับรองการก่อสร้างอาคาร อ. ๖ ก่อน

(๒) กรณีอาคารที่ก่อสร้างก่อนกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร และกฎหมายว่าด้วยผังเมืองใช้บังคับไม่จำเป็นต้องขอใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร แต่จะต้องยื่นหนังสือรับรองการตรวจสอบสภาพอาคารว่า มีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัยเพื่อใช้เป็นหอพัก โดยผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมว่าด้วยการนั้น แล้วแต่กรณี

๒. ให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนแจ้งแนวปฏิบัติตามมติข้อ ๑. ให้คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักจังหวัดทราบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

ประธานกรรมการฯ ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นทุกวาระการประชุม โดยได้กล่าวขอบคุณคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก และกล่าวปิดการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

เลิกประชุม

เวลา ๑๖.๓๐ น.

(นายวิทัศน์ เดชะบุญ)

อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน

กรรมการและเลขานุการ